

۱۶۵۶

۱۶-۳

آبونه

سنه لك آلى آياق

تورکيا ايچين ۴۰ غروش ۲۵ غروش

ممالك اجنبیه ايچين ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارمه

دور دنجی سنه

ایجتیهاد

مدیر مرخص

الهامی صفا

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده دائره اجتهاد
Adresse: Idjtihad Constantinople

نومرو ۶۵ — ۹ مایس ۱۳۲۹

حریت فکریه یه خادم ، پنجشنبه کونلری چیقار ، اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

والیلر واستقبال ملت

ياتدى . كوچوك بيوك اوروپا قومشولرى « خسته آدم » نامى وىردكلىرى بو زاده اصلتك ضررسزلغنى وكندى كندينه اريىوب يتىمكه اولديغنى كوره رك ختام موجوديت موقته سنى برسكوت صبورانه ايچنده بلكه يورلردى . بونكله برابر عصر لك غنائم ثروت باكره سنى طاشيان اوسينه مريضك اوسته چوكه رك خرخره نزع مديدىنى برآن اول صوصد . يرمق ، او غنائم ثروتى برآن اول پايلاشمق آرزوسى اونلرى بيقرار ايديوردى . بويله ايكن بر موجب وصيتنامه بروجه پشين فضله جه باى آلق امليله يوزينه كونلر ومجله پچلرينك تجاوزلرينه قارشى كنديسنى حمايه ايدنلر اولوردى .

فقط بومريض نه قدر دوشكون اولسه اصلته ثروته حشمته وقوته وارندى . اونك شويله بر سيلكنمه سندن ينه قورقوليوردى . نته كيم اويله اولدى . خسته باشك اوجنده كى فيس قوصلردن حقنده برسوء قصد اجرا اولونه جغنى آكلادى . كوزلرى آچدى . اطرافه باقندى و بردن سيلكنه رك اوستنده كى كابوسى بر طرفه فيرلاتدى . بتون قومشولر متحيردى . او ، صوك بر حمله احتياج حيات ايله راقه ال آتدى . اوتوز بوقدر سنه لك اويقونك غبار نسياتى آلتنده قالان اسكى علاجى بولوب چيقاردى . فقط بوعلاج اسكى برطيبك ودها اسكى اجزاخانه لك محصولى ايدى . اويله ايكن ينه چوق فائده سنى كوردى كوچوك بيوك ، اوزاق ياقين قومشولر باقديلر كه اولمايه جق . خسته كندىنى طوپلامه دن املاكنك بر قسمنى ضبط ايتديلر . صوكرا مكتبده طبايق آتمه سنى اى اوكره نمش اولان محله پچلرى ده بر آرايه كله رك دواسنى هنوز آرايان وهىچ اولمازسه آراماسنى اوكره ن زواللى خسته يى بر تميز دوگديلر .

شىمدى ، بر حاذق طيب اولسه دنيور . برطيب كه هم امراض داخله هم امراض خارجيه ده متخصص اولسون خسته نك عروق واعصابنه عظام وعضلاتنه انفاذ نظر ايدنه رك مرضى ياقيندن كورسون ويارالرينى بالذات صارسين .

درين بر عشق ايله ، بر عشق و ايمانله مملكته مربوط اولان قلبلر چولده صوسز قالان آواره سياحلىر كچى مأيوسانه اطرافه نكران اوله رق چاره جوى خلاص اوليورلر . حالبوكه چاره لكوز او كنده در . ياره آچيق ، مرض ميدانده در . او كرده سنى آلتى بچق عصره واران برخسته وار . بو خسته اوچ بچق عصر دنبرى اسكى حيات زندكىسنى غائب ايتمش دوشمش ، قالمش ، سورومش ، فقط ياتمامش . خسته نك حيات فانيه سنى تمثيل ايتمكه برابر نام بقا مدارينه وارث اولان برطيب حاذق يعنى سلطان سليم ثالث مرضك تخملىرى افنا ايدنه جك معالجاتى كوزلجه ترتيب ايتمش . نه چاره كه انسانى تداويده نوبت حاليله بر جنت موقته يه دوچار اولان خسته بتون معالجاتى زيروز برايتمش و كنديسنى نولومدن قورتارمق ايسته ين طبيىنى نولدورمشدر .

صوكره سلطان محمود كوچوك سياستى و بيوك جرأتيله خسته يى الله آله رق مرضك برچوق تخملىرى محوايتمش ، فقط خسته يه محتاج اولدينى قوتى ويره مه مشدر . اخلافى زمانده متواليارشيد پاشا ، على پاشا ، فواد پاشا نامنده كى اطبانك هم تيله خسته بر ازا ايلكه يوز طوتاركن ينه اومزاج عصيسيله دوالره قارشى عصيان ايدنه رك كنديسنى شفا ناپذيد بر مريض معند اولديغنى اثبات ايتمكدن خالى قالمادى .

اك صوكره مدحت پاشا خسته نك كندى كندىنى تداوى ايدنه بيلمه سنى تأمين ايدنه جك صورتده بر علاج بولدى . بوعلاج اوروپا مستحضرات طيبه سندن هم التدارك آلمش اولقله برابر يكانه خلاص يولى هانكىسى اولديغنى خسته يه كوستييوردي . فقط اونك بويله كندى حياتنه حاكم اولماسنى چكمه ين خاقان سابق علاجى راقه آتهرق طبيىنى نولدوردى .

اوندن صوكره خسته يواش يواش حالدن دوشمك صورتيله بتون بتون اسير فراش اولدى واوتوز بش سنه

مرضك منشأئي مرضك عضویت اقتصادی سنده
 آریا نلر صوك زمانلرده پك زیاده چوغلار ق هدف تداوی
 بوتقطه اولمق اوزره برعلاج آریورلر . مملكتك فقرالدم
 اقتصادی به دوچار اولدیغنه شبهه یوقدر . فقط اقتصادیات
 ایله حكمت اداره بریرینه اوقدر مربوطدرکه ایکنجنینك
 فقدانی حالنده برنجینك موجودیتته احتمال ویریه منر .
 مثلاً بر مملكتده آسایش مختل اولسه ، حقوق وامنیت
 شخصیه و تصرفیه مصون اولماسه اوراده اقتصادیات ترقی ایتك
 شویله طور سون همه حال تدنی ایدر . چاقیرجه لی و همپاری
 کیم بیلیر نه قدر چفتك صاحب لری درین درین دوشوند-
 یره ك نه قدر تصورات نافعیه مشیمه ادر اكنده محو
 ایتمشلردر . وظیفه سی طور اخی جانلاندیر مقدر عبارت
 اولان نیجه ارباب زراعت چیفتی چوبوغنی صاته رق
 شهرلرده محكوم عطالت اولدیلر . حیوان خیرسزلنی که
 اناطولی کویلیر یله نه زماندنبری انسیت ایتمش بر مرض
 مستولیدر ، چاره اندفاعی بولنماد قجه بونلر نصل حضوربال
 ایله چالیشیر و نصل تزید ثروته موفق اولورلر ؟ كرك
 بویوزدن و كرك اراضی مسئله لرندن متولد دعوالری
 سرعت وعدالتله حل وفصل ایده جك محكمه لر اولمازسه
 او مملكتده ترقیات اقتصادی به نصل انتظار اولنه بیلیر .
 حیوانات ثمره مساعی بشریه یی تزید ایدن برر جانلی
 ماكنه دیمكدر . طوپراق ثابت ولایموت برسر مایه در .
 بونلر عصرلرك مظهر حرمت واعتباری اولان بر حق
 ملكیتله صاحبه مربوطدر . بومر بوطیه خلل كتیره جك
 هر ضربه تجاوز عكس صدای اخاتنی محكمه سالوننده
 طومایلدیر .

پایتختمزده ترقیات اقتصادی دن بحث ایدن محررلر
 اکثریتله استانبول محیطك تأثیری آلتنده یازی یازدقلری
 ایچون طشره احوالنه بر نظر غیابی اولسون عطف
 ایتمورلر . یالكز پایتختده برقاج دكان آچقله یاخود یرلی
 مالی استهلاك ایتمكله قوجه بر مملكتك بنیه اقتصادی سی تقویه
 ایدلمش اولاماز . هر دائره نك مطلقا بر مرکزی واردر .

فقط هر مركزك وجودی بر دائره نك موجودیتی
 استلزام ایده منر . بیوك شهرلر زراعت و صنایعه مهد
 ظهور اولاماز . نه زراعتك ایسته دیکی اراضی وسیعه ،
 نه صنایعك محتاج اولدینی فابریقه لر بر شهرك ازدحام
 قیامت منونی آراسنده جای قبول بولاماز . شهرلر محصولات
 زراعیه و صنایعیه نك مبادله کاهیدر . تجارت دیدیکمنز
 بومبادله کیفیتی اقتصادیاتك مبدائی دكل متها سیدر . مبادله
 ایدیله جك شیلر موجود اولمالیدر که مبادله ده وقوعه
 کله بیلسین . مسئله بسیط و واضعدر . شو وضوح ایشه
 نه طرفدن باشلامق لازم کله جكنی کوسترر : ولایات .

ولایتلر منر والیرك دست کفایتیه مودوع برر
 امانتدر . شوفر ق ایله که امانت لر آلدینی کی اعاده اولنور .
 والیرلر ایسه امانت لری ایشه مش فائضیه برلکده اعاده یه
 مجبوردرلر . اعلان مشروطیتدن اولکی وصو کراکی
 والیرك هانکی برندن بویولده بر فائض آرانمشدر ؟

بزده والیرك اکثری ، خدمت اعتباریه بر قلم مدیریت
 درجه سنی تجاوز ایتمز : حکومت قوناغنه کیدوب كلك ،
 یازلمش کاغدلری امضالامق ، آره صره دور وقتیش
 نامیله کزوب طولاشمق . آسایشی محافظه به براز اعتنا...
 ایسته بوقدر !

جسم نزار دولتی سر تا پا دست اهتم و تداوی سینه آلا جق
 بر طبیب حاذقه ، بر خارق سیاسته انتظار ایله بیهوده وقت غائب
 ایتیم . بزه وظیفه سنی بیلیر والیرلر لازمدر ، بشقه برشی
 دكل . طبیعی بیلمكدن مقصد اجرا آتدر ، یوقسه ایشك
 جهت نظریه سنی بیلمكدن برشی چیقماز . والیرك تعیننی
 آنها وظیفه سی داخلیه نظارتنه عائد اولماسنه كوره داخلیه
 ناظری مجلس و كلانك اشتراك مسئولیتیه بتون مملكتك
 مقدرات اقتصادی سنی النده طوتیوردیمكدر . شو حقیقتی
 تبیین ایچین اداره عمومیه ولایات قانون موقت اخیرندن
 والیرك وظائفنه عائد اولان ۲۲ نجی ماده یی عیناً شورایه
 نقل ایدیورم :

« ماده ۲۲ - (۱) ولایت داخلنده حضور و آسایشك

وحتى مجبره نك تحت تأثيره يورومك استعدادنده يز .
جرمان قومی حكومتلرينك درعهده ايتديكي وظیفه
وصایي كمال ممنونیتله تلقی ایدرزكه بوده ترقیات اقوامده
حسابه قاتيله جق بر استعداد مخصوصدر .

« آلمانلرده حریت عشق هیچ انكشاف ایتمه مشدر؛
بوكا ویريله بیله جك قیمنی اونلر - نرفاهه نائلیتله، نهده
محرومیتله دوچار اولقله - اوكره نه مه مشلردر .. اونلر
ایستلرله كه خط حرکتلری اولدن چیزلش اولسون .
بوخصوصده كندی كندیلرینه بر قرار اتخاذ ایتلرینه
نه قدر آزمیدان ویریلرسه اونلر اوقدر ممنون اولورلر [*]»

افرادى سعى و تشبثده تشویق ایچون حكومتدن هیچ
برشی بکله مه مك لازم کله چكى فکرى تعمیم و تقویه ایتك
البته طوغریدر . فقط بولزومه حكومتده قانع اولورسه
اداره و لایات قانون موقتك یكرمى ایکنجی ماده سنده
مندرج او طقوز فقره نك احکامی ده افراد اهالی اجرا
و تطبیق ایده جك؛ طریق بدلاتی ویردکلى حالده محتاج
اولدیغمز یوللری ده اهالی دنمی بکله جکزه؛ مکلف اولدقلى
ویرکدن بشقه برده حصه معارف ویرنلر فضله اوله رق
مکتب آچقله ده مکلف اولاجقمی؟

علی بامی

نشانی

کریمک مطبعه

دینسیز لر ا

بو اسمه ؛ محله یه کلدکلرندن بیر هفته صکره نائل
اولمشلردی . بوکا لك زیاده سبب اولانلر امامك قاریسی
ایله مختارك والده سی ایدی . چونكه ، امامك قادینی ایلک
زیارتنده ، خانه نك قبول کونی اولمدینی ایچین ردایدیلش؛
مختارك والده سی ده انا ایله قیزك تووالتی پك کاوورجه
بولمشدی . کون کچدکجه بوتوجیه وجیه ! محله ده تمامیه

[*] مادام دوستال

تأمینی ، (۲) افراد و جماعات بینده حریت ، مساوات
و عدالت اساسلرینك تمامی تطبیق و محفوظیتی ، (۳) حقوق
و امنیت شخصیه و تصرفیه نك تأمین مصونیتی ، (۴) هر
صنف اهالینك تكملات اقتصادیه و اجتماعیه لرینه خدمت
ایده جك اسبابك استحضار و استکمالی ، (۵) استقلال
محاکمه رعایتله برابر عدالتك ممکن اولدیی سرعت و سهولتله
توزیعی ، (۶) هر صنف اهالینك فکراً ، اخلاقاً تکامل
ایتملرینی و نائل رفاه و سعادت اولملرینی تأمین ایده جك
صورته نشر و تعمیم معارفه مستمرراً ساعی اولمق ، (۷)
تجارت و صنایع ایله زراعت و صنایع زراعیه نك تکملات
و ترقیاتی ، (۸) صحت عمومیه نك محافظه سی و شرائط صحیه نك
اصلاحی و بالخاصه فرنکی و ورم و صیتمه کی امراض ساریه
و مستولیه نك اندفاعی چاره لرینك آراشمی ، (۹) زراعتك
ترقیه و اقداری کی احوال و الیلرک اداره حكومتده
متدبناً تعقیب ایده جکلى مقاصد عمومیه و مهمه دندر «
شوطقوز ماده یی بحق تطبیقه قادر و الیلر تعییننده
اصابت کوستره جك اولان داخلیه ناظرى مملکتی قورنارمش
دیمکدر .

« ینه می حكومتدن بکله جکزه ؟ » دییه جککزی
بیلیورم . ملتک سویه عرفان عمومیسنه و مملکتک عمران
و ترقیجه درجه دونیتنه نظراً شاید حكومتله ملت ال
برلکله چالیشمغه قرار ویررلرسه شیمدیلك حكومته ترتب
ایدن حصه فعالیتك دها بیوک بر پای تشکیل ایده جکله
قائم . دون بزدن آیریلان اجزای فردیه مزك بوکون
نصل بر منظومه غیرت و فعالیت ایچنده بولندقلى کورمك
بوقاعتی حاصل ایتك ایچون کفایت ایدر .

آنغولواسقون قومنه خاص اولان قوه تشبیه فردیه دن
بزده فطره نصیبه دار اولسه ایدك تاریخ مدنیتده حریت
شخصیه نك ایلک حامیسی اولمق شرفی قازانان انکلتره
کبی بر حكومت معظمه تولید ایدردك . فطره بواسطه دادی
حائز اولمادیغمز کبی معارفك فقدانی ده بر استعداد کسبی
ایدینه مزه مانع اولویور . بز جرمانلر کبی بر قوه سائقه